

Interiors

Pere Duran

Els diamants

Josep M. Fonalleras

de la joia

Hi ha documents que certifiquen que, a final del segle XVIII, Girona disposava d'un espai on fer representacions dramàtiques. Dir que tenia teatre potser és exagerar una mica i, ara que hi penso, dir-ne «representacions dramàtiques» també és un excés. El Pallol, l'antic magatzem de gra, va ser condicionat a poc a poc, sempre sobre una base feble, i, en els primers temps, tenim notícia no pas de teatre sinó d'actuacions que en podríem dir, essent molt optimistes, d'arts escèniques, com ara la màgia o les ombres xineses.

El Pallol arribà als anys cinquanta del segle XIX amb una activitat consolidada (òpera italiana i teatre), però amb mancances estructurals cada vegada més serioses. De manera que els (nous) arranjaments de l'espai es feien inútils fins i tot abans de plantejar-los. La intervenció de Martí Sureda, de qui valdria la pena una reivindicació en tota regla per la seva contribució a l'ordenament urbanístic i arquitectònic de Girona, va ser decisiva: calia un teatre nou. S'aprofitaren parets de l'antic Pallol, però es canvià d'arrel la distribució de l'espai i es bastí un teatre a la italiana que, al llarg dels anys i des de 1860, ha atresorat una característica singular. És fruit de l'atzar i de la intervenció de deesses com Talia, segurament, però el cert és que el Municipal no es crema. Una obvietat com aquesta no ho és tant, sobretot si tenim en compte que la majoria de teatres que es construïren al s. XIX han tingut, en un moment o un altre de la seva història, infortunis que els han fet desaparèixer o que els han abocat a una reconstrucció absoluta.

La joia del Municipal amaga moltes incrustacions, petits diamants en forma d'experiències individuals de gironins que han trepitjat l'escenari, que han assistit com a públic a representacions històriques, que tenen el Teatre com un aliat dels seus records sentimentals. Jo em quedo amb una. Feia de dimoni en uns Pastorets que havíem muntat a Salt. Era l'època del consell de guerra contra Els Joglars i de la campanya a favor de la llibertat d'expressió, aquella màscara de comèdia de l'art travessada per una guixada vermella. Em va tocar llegir el manifest que aquells dies es llegia a tots els teatres del país. Vestit de Satanàs devia fer la meua fila, no ho nego. Però era jove i no me n'adonava. Ara hi penso. I penso en les fustes del teatre, en els cartells d'abans de la guerra que encara penjaven de les parets de l'escenari. I també en alguna de les noies de qui m'havia enamorat. Ara no sé dir si hi feia d'angelet o de Mare de Déu. És a dir, un amor impossible.